

Bilaga 2.

Tidslinje över flyktingsituationen hösten 2015

RiR 2017:4

Lärdomar av flykting- situationen hösten 2015

– beredskap och hantering

Vecka 30 (20–26 juli)

Torsdagen den 23 juli lämnar Migrationsverket sin juliprognos. Antalet asylsökande justeras ner i förhållande till myndighetens tidigare prognos från i april. Prognosen justeras till 66 000–80 000 (tidigare 68 000–88 000), med ett nytt planeringsantagande om 74 000 (tidigare 80 000). Prognosen över antalet ensamkommande barn höjs dock till 9 600–13 000 (tidigare 7 400–8 800). Detta sker bland annat mot bakgrund av att Sverige fortsätter vara det största mottagarlandet för ensamkommande barn i EU/ESS-området. Prognosen noterar att antalet asylsökande i Sverige har varit lägre under det första halvåret 2015 jämfört med samma period året innan. I övriga Europa har dock antalet asylsökande ökat kraftigt under sommaren. Framför allt är det fler syrier och afghaner som anländer längs den östra Medelhavsrutten. År 2015 kommer sannolikt att bli året med flest asylsökande hittills inom hela EU/EES. Migrationsverket bedömer att osäkerheterna i prognosen är stora, men överväger nedåt. Under veckan anländer 1743 asylsökande till Sverige. Av dessa är 409 minderåriga. Inrikesministern anger att regeringen planerar utvidga Sveriges deltagande i EU:s räddningsinsats Triton i Medelhavet.

Vecka 31–32 (27 juli–9 augusti)

Antalet asylsökande per vecka stiger något, men ligger fortfarande i linje med juli-prognosen och lägre än motsvarande veckor året innan. Massmedier rapporterar om ett stort antal flyktingar vid grekiska turistöarna.

Vecka 33 (10–16 augusti)

För första gången på sommaren ökar antalet asylsökande över nivån året innan (2648 jämfört med 2361). Den 11 augusti lämnar det federala verket för migration och flyktingar i Tyskland en prognos som anger att antalet asylsökande under året kommer att uppgå till 450 000, vilket är mer än en fördubbling jämfört med 2014. Den 16 augusti håller statsministern sommartal i Stockholm. I talet nämns att han tagit upp frågan om ett gemensamt ansvarstagande för flyktingar i Europa och att det ser ut att kunna bli en verklighet. Sverige, Tyskland, Italien och ett fåtal andra länder sägs dra ett stort lass.

Vecka 34 (17–23 augusti)

Antalet asylsökande ökar sakta. Massmediernas rapportering om flyktingströmmar i Balkan ökar. I början av veckan rapporterar Migrationsverket i Finland om en kraftig och överraskande ökning av antalet asylsökande. I Tyskland varnar verket för migration och flyktingar att den tidigare prognosen ser ut att bräckas. Den 17 augusti lämnar Malmö kommun en skrivelse till regeringen om ensamkommande barn. Den 18 augusti meddelar Migrationsverket i Sverige i ett pressmeddelande att antalet ensamkommande asylsökande barn har ökat kraftigt på kort tid, och att det inte finns några tecken på en tydlig avmattning de närmaste månaderna. Situationen anges innebära påfrestningar för Migrationsverket och kommunerna, och generaldirektören bjuder till en dialog om situationen.

Vecka 35 (24–30 augusti)

Under veckan fortsätter antalet asylsökande öka och ligger nu klart över såväl prognosnivåerna som nivåerna året innan (3173, varav 723 ensamkommande barn). Den 24 augusti besöker statsrådet Morgan Johansson Malmö för att informera sig om läget. Massmedierna rapporterar om stora flyktingströmmar i Ungern, och UNHCR bedömer att antalet migranter över Medelhavet fördubblas jämfört med 2014. EU kallar till ett extrainsatt möte med migrationsministrarna om flyktingfrågan i september. Enligt kallelsen har flyktingkrisen i Europa nått "aldrig tidigare skådade proportioner".

Vecka 36 (31 augusti–6 september)

Antal asylsökande på samma nivå som veckan innan. Omfattande rapportering i massmedia om stora flyktingströmmar genom Europa och om frivilliga krafter som mobiliserar för att hjälpa flyktingarna. På måndag anger Tysklands förbundskansler att alla EU-länder nu måste ta gemensamt ansvar för flyktingmottagandet. Dagens nyheter rapporterar om att flera EU-länder vill införa inre gränskontroller. Den 4 september tar Myn-digheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) upp flyktingsituationen på stabsorientering. Den 5 september (lördag vecka 36) påbörjar Kansliet för krishantering på Justitie-departementet (Ju/KH) utskick av mediebild om situationen. Den 6 september (söndag vecka 36) går Migrationsverket i stabsläge.

Vecka 37 (7–13 september)

Under veckan ökar inflödet kraftigt och uppgår till 4501, varav 829 ensamkommande barn. Statsminister Stefan Löfvén träffar Angela Merkel tisdagen den 8 september, och presenterar regeringens tio ståndpunkter för att reformera EU:s flyktingpolitik. De första större grupperna av flyktingar börjar anlända till Malmö och Stockholm den 8-9 september. Polisens nationella operativa avdelning (NOA) inleder en nationell särskild händelse för att få ordning på flyktingmottagandet. Insatsen döps till Alma. Polismyndigheten börjar lämna dagliga lägesbilder till Regeringskansliet (RK). Onsdagen den 9 september tar MSB fram sin första nationella lägesbild som konstaterar att läget är ansträngt men att berörda myndigheter klarar situationen. Samma dag utlöses RK:s beredskapsorganisation genom första mötet i gruppen för strategisk samordning (GSS) och expeditionschefskretsen. Expeditionscheferna diskuterar "Möjliga regeringsbeslut (redan beslutade och/eller kommande) samt andra åtgärder från regeringen och/eller RK:s sida och eventuella utestående frågor". Torsdagen den 10 september ordnar MSB en första nationell samverkanskonferens om situationen. Utrikesminister Margot Wallström får information om flyktingsituationen vid ett möte med myndigheter. Vid mötet närvarar även tjänstemän från Justitiedepartementet och Försvarsdepartementet. Samma dag meddelar Inspektionen för vård och omsorg (IVO) att myndigheten, med anledning av den extraordinära situationen, inte kommer att kräva att ensamkommande barn som bor på så kallade HVB-hem i regel bör ha eget rum.

Vecka 38 (14–20 september)

Inflödet fortsätter öka snabbt och uppgår nu till 6890, varav 1277 ensamkommande barn. Antalet kommer att stabiliseras på dessa nivåer till och med vecka 40. EU:s justitie- och migrationsministrar gör en principiell överenskommelse om att omfördela 120 000 flyktingar mellan unionens medlemsländer. I Regeringskansliet börjar GSS mötas veckovis och expeditionschefskretsen två gånger i veckan. Den 15 september begär Kriskoordineringscentralen i Regeringskansliet (RK/KKC) i mail till länsstyrelserna (lst) svar på vilka åtgärder som genomförs i länet med anledning av flyktingsituationen och om eventuella ytterligare åtgärder planeras, och i så fall vilka. Svar begärs samma dag. Statsministern läser upp regeringsförklaringen i Riksdagen och anför att ”I tider av kris är den [asylrätten] som viktigast. Den som flyr från krig och förtryck ska kunna få skydd i Sverige.” Från torsdagen den 18 september skickar MSB dagliga lägesrapporter till Justitiedepartementet. 19 september påbörjas utskick av samlad lägesinfo från RK/KKC. Ur dessa framgår MSB:s bedömning att myndigheterna är ansträngda men klarar för närvarande att hantera situationen. Den 19 eller 20 ber Migrationsverket MSB om stöd med att inventera tillgången till boenden. Från den 20 september lämnar MSB dagliga lägesrapporter. Mot slutet på veckan initieras arbetsgrupper i Regeringskansliet för att ta fram beslutsunderlag om anordnande av statliga flyktingboenden.

Vecka 39 (21–27 september)

Antalet asylsökande passerar de högsta nivåerna under Jugoslavienkriget. I budgetpropositionen för 2016, som lämnas till Riksdagen, bedöms antalet asylsökande under 2016 uppgå till mellan 61 000 och 85 000. Den 21 möts MSB, Migrationsverket, Polisen och Sveriges kommuner och landsting (SKL) för att diskutera migranter som inte stannar i Sverige, myndigheterna överens om att deras respektive ansvarsområden är klara. Samma dag börjar Trafikverket rapportera om läget hos tågoperatörer och stationsägare, inga större problem för trafikeringen noteras. Den 22 meddelar IVO att kravet på frekvenstillsyn av HVB-hem kommer att tränga undan all annan tillsynsverksamhet, Socialdepartementet ser över möjligheten att minska den. Socialdepartementet meddelar att man arbetar även i övrigt med att underlätta för IVO, Socialstyrelsen, Statens institutionsstyrelse och Länsstyrelserna att hantera boenden för ensamkommande barn. Ett ”underlag om möjliga initiativ från regeringen med anledning av flyktingsituationen i Sverige” har tagits fram till Statsrådsberedningen. Lst i Stockholm ordnar en konferens om regional samordning. Den 23 upprättar MSB en särskild organisation för att under en tidsbegränsad period kunna hantera situationen. Migrationsverket meddelar samma dag att myndigheten kommer att behöva hjälp med att anordna boenden även på kort sikt. I övrigt bedömer Migrationsverket att de har beredskap för att ta emot nuvarande antal flyktingar och att läget i mottagningssystemet är under kontroll. Länsstyrelser uppmärksammar transiterande flyktingar och Röda korset uttrycker oro för personer som ”rör sig utanför systemet.” Fredagen den 25 aviseras ett kommande möte i Krishanteringsrådet. Diskussionerna i expeditionschefgruppen om möjliga regeringsbeslut har mynnat ut i frågor om ett antal angivna förslag.

Vecka 40 (28 september–4 oktober)

På måndag kontaktar Statssekreterare Erik Nilsson på Arbetsmarknadsdepartementet SKL för att diskutera frågor som rör kommunerna. Flera möten hålls mellan företrädare för regeringen och civila samhället. Försvarsmakten och Fortifikationsverket inventerar möjligheter att stödja Migrationsverket med boende. MSB inleder en inventering av statliga myndigheters möjligheter att bidra med boenden. Polismyndigheten omfördelar resurser till de mest utsatta regionerna och förstärker arbetet med inre utlänningskontroll. Den 29 september använder RK/KKC:s lägesinformation för första gången begreppet "krishanteringsarbete" om Regeringskansliets verksamhet. Den 30 september rapporterar MSB om att myndigheterna har förmåga att hantera nuvarande antal asylsökande, men att aktörerna bör vidta förberedande åtgärder för att kunna hantera en långvarig samt en potentiellt förvärrad situation. MSB uppmärksammar också transiterande flyktingar som befinner sig i landet utan att ha legaliserat sin vistelse, och rekommenderar att regeringen kommunicerar hur Sverige samlat förhåller sig till denna grupp. Torsdagen den 1 oktober meddelar Migrationsverket att antalet oregistrerade personer nu är uppe i 2 900, myndigheten kraftsamlar för registrering av ensamkommande barn i syd. Försvarsmakten och Fortifikationsverket meddelar att inga förläggningsplatser kan lämnas till Migrationsverket utan negativa konsekvenser för verksamheten, men att Försvarsmakten kan tillfällig tillhandahålla ett hundratal sängplatser, samt plats vid fyra övningsfält. Samma dag fattar regeringen de första besluten med anledning av situationen.

Regeringen beslutar om:

- Uppdrag till upphandlingsmyndigheten att underlätta upphandling i syfte att skapa förutsättningar för boende
- Uppdrag till IVO att stärka kapaciteten med tillståndsprövning för ensamkommande barn
- 10 mnkr i stöd till Röda korset för att bedriva, organisera och samordna hjälpverksamhet bland flyktingar
- Omfördelning av 50 mnkr i biståndsmedel till förmån för akuta humanitära insatser inom FN-systemet
- Uppdrag till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap att på nationell nivå samordna ansvariga aktörers hantering av flyktingsituationen m.m.

Den 2 oktober rapporterar polisen om enstaka brott och ordningsstörningar vid mottagningar och förläggningar. Migrationsverket beslutar att förbereda placering av asylsökande i gymnastikhallar eller liknande av kommuner förberedda lokaler i region Syd. Krishanteringsrådet möts. Hässleholms kommun anmäler sig själv till IVO enligt Lex Sarah, med motiveringen att kommunen inte klarar av att följa Socialstyrelsens föreskrifter vid placering av ensamkommande barn. Fram till slutet på januari 2016 kommer IVO att få in 71 Lex Sarah-anmälningar från kommuner rörande regelbrott, bristande rättssäkerhet eller risker vid mottagande av ensamkommande barn. Den 4 oktober rapporteras att Migrationsverket undersöker möjligheterna att låna personal från andra myndigheter.

Vecka 41 (5–11 oktober)

Antalet asylsökande under en vecka når den nya rekordnivån 9 362, varav 2165 ensamkommande barn. Till och med veckan 47 kommer antalet att variera mellan 8000 och 10 000, varav 1800–2500 i veckan utgörs av ensamkommande barn. Polisen rapporterar att förstärkta utlänningskontroller medfört platsbrist på Migrationsverkets förvarsanläggningar. Måndagen den 5 meddelas att Regeringskansliet ska ta fram en kommunikationsplan för situationen. Statsministern bjuder till en nationell samling ”Sverige Tillammans” om nyanländas etablering. MSB anger tisdagen den 6 oktober att man gått ut med en hemställan till länsstyrelserna om en kartläggning och bedömning av kapaciteten inom respektive län att hantera situationen, med svarskrav den 9 oktober. Försvarsmaktens erbjudande om förläggningar vid övningsfält beräknas omfatta cirka 600 platser. Statsministern och flera statsråd möter SKL för att diskutera situationen. Onsdagen den 7 oktober höjer Malmö stad sin beredskap till krisläge 2 (allvarlig händelse) på en tregradig skala.

Torsdagen den 8 oktober beslutar regeringen om:

- Uppdrag till länsstyrelserna (via landshövding Sven-Erik Österberg) att inventera platser för tillfälliga asylboenden
- Lagrådsremiss om stödboende för ensamkommande barn
- Uppdrag till Socialstyrelsen att tillsammans med Ivo se över föreskrifter och allmänna råd för HVB-hem
- Uppdrag till Statens institutionsstyrelse att utreda förutsättningarna att anordna HVB-platser
- Medel till SKL för en förstudie som bl.a. syftar till att samla in kunskap om hur landstingen kan öka antalet hälsoundersökningar för asylsökande och på så sätt möta ohälsan bland asylsökande

Samma dag möts landshövdingarna angående situationen. Den 9 oktober håller regeringen presskonferens där läget beskrivs som ”den svåraste flyktingsituationen i modern tid”.

Regeringen beslutar om:

- Uppdrag till Migrationsverket att uppföra och förvalta tillfälliga asylboenden
- Uppdrag till MSB att införskaffa, uppföra och under en inledande fas förvalta asylboenden

MSB bedömer samma dag att ansvariga myndigheter i de hårdast belastade länen behöver förstärkning främst avseende registrering av asylsökande, kvalificerad personal och tillgång till boenden. Skåne län har meddelat MSB att man inte anser sig kunna på ett tillfredsställande sätt hantera antalet asylsökande, medan Västra Götaland och Stockholm rapporterar en mycket hög belastning. Myndigheten menar att helhetsbild behövs kring migranter som inte legaliserat sin vistelse i landet och att polisens förutsättningar för inre utlänningskontroll behöver säkras. Polisen anger att bristen på förvarsplatser är

en utmaning i sammanhanget. Polisen i de mest belastade områdena i region Syd använder 10–15 procent av sina resurser för att hantera situationen, vilket medför att andra uppgifter prioriteras ned. Under helgen beslutar Migrationsverket om att använda 600 kommunala evakueringsplatser i exempelvis sporthallar, då verkets egna boendeplatser beräknas ta slut i fyra av sex regioner. Regeringskansliet har tagit fram en kommunikationsplan för regeringen och RK. GSS börjar mötas två gånger i veckan i ett mindre format bestående av åtta statssekreterare. Veckovisa möten med GSS i full konstellation fortsätter.

Vecka 42 (12–18 oktober)

Måndagen 12 oktober anordnar regeringen konferensen Sverige tillsammans. Regeringskansliet får tisdagen den 13 del av MSB:s preliminära bedömning av länsstyrelsernas kartläggning. Denna visar att länsstyrelsernas situation är mer ansträngd än vad som framkommit tidigare. Även Västra Götalands och Stockholms län anger nu att de inte på ett tillfredsställande sätt kan hantera antalet asylsökande. Länen redogör för betydande utmaningar för vårandet av liv och hälsa samt samhällets funktionalitet. Samtliga län lyfter fram utmaningar avseende befintliga regelverk för asylmottagandet. Fler länsstyrelser efterfrågar utökad samordning och tydlig nationell inriktning för hanteringen av situationen. En samlings sida om situationen har upprättats på regeringens webbplats.

Den 14 rapporterar polisen om enstaka ordningsstörningar på asylboende runt om i landet. Stena Line inför restriktioner för antalet migranter, vilket minskar antalet ankommande med färja något. Massmedier rapporteras om misstänkt mordbrand mot en planerad föreläsning för ensamkommande. Den 15 rapporterar polisen om att ensamkommande barn fortsätter att försvinna från boenden i region syd. Fredagen den 16 bedömer Socialstyrelsen att Landstingen är ansträngda avseende hälsoundersökningar till nyanlända och att dessa kan fördröjas, men att verksamheten fungerar tillfredsställande. Folkhälsomyndigheten bedömer risken för smittspridning som liten. Samma dag möter företrädare för regeringen de borgerliga partierna och Vänsterpartiet för att diskutera en uppgörelse om flyktingpolitiken. Den 17 meddelar MSB att det tillfälliga tältboende som sätts upp i Revinge kan vara i bruk tidigast den 24 oktober och kommer endast att tas i anspråk om behov uppstår. Den 18 rapporterar polisen om flera bränder mot tilltänkta asylboenden.

Vecka 43 (19–25 oktober)

Tisdagen den 20 oktober lämnar MSB sin nationella lägesbild till Regeringskansliet. MSB bedömer att mottagandet av ensamkommande barn riskerar att inte kunna genomföras på ett godtagbart sätt i Trelleborg, Malmö, Stockholm och Göteborg. MSB menar att dessa kommuner måste omedelbart avlastas för att undvika att fler ensamkommande barn avviker och att mottagningsystemet havererar. Länsstyrelserna beskriver att kommunerna får allt svårare att hitta tak över huvudet för barnen. Hanteringen av boende, socialtjänst, hälso- och sjukvård samt skolor anges som akuta utmaningar. Samhällets funktionalitet utmanas i de mest belastade kommunerna och länen. I takt med att asylsökande flyttar ut i övriga delar av landet bedöms påfrestningen på samhällsfunktioner i

dessa att öka. Flera kommuner anger att de inte klarar flyktningmottagningen med nuvarande regelsystem. Polisens nationella operativa avdelning har gått ut med riktlinjer om att polisregionerna ska uppmärksamma asylboenden p.g.a. risken för mordbränder. Polisen, Migrationsverket och kommuner har dialog om hur man hanterar säkerheten vid asylboenden. Samtal mellan regeringen och oppositionen uppmärksammas i media. Arbete har inletts i Regeringskansliet för att samla in information om hur verksamhet i stat, kommun och landsting påverkas av fortsatt högt inflöde av flyktingar även på lång sikt. Beslut om ändring i plan- och byggförordningen för att minska de tekniska kraven på tillfälliga anläggningsboenden anges vara under beredning, med ambitionen att ändringen kan vara i kraft vid månadsskiftet november/december. Torsdagen den 22 oktober presenterar Migrationsverket en ny prognos. Enligt den förväntas mellan 140 000 och 190 000 asylsökande till Sverige under 2015. 29–40 000 av dessa beräknas vara ensamkommande barn. För 2016 beräknas 100–170 000 asylsökande varav 16–33 000 ensamkommande barn. Myndigheten betonar stora osäkerheter i prognosen, och anger att Migrationsverkets ordinarie kapacitet och beredskap inte längre räcker till för att kunna säkerställa ett ordnat mottagande av nya asylsökande. Om den aktuella utvecklingen fortsätter tar platserna slut innan utgången av november. Verket saknar möjlighet att utan bistånd från andra samhällsaktörer utöka antalet platser i förhållande till det beräknade behovet. Samma dag redovisar landshövding Sven-Eric Österberg resultaten av regeringsuppdraget att kartlägga möjliga boenden. Kartläggningen omfattar drygt 66 000 potentiella boendeplatser.

Regeringen beslutar om:

- Uppdrag till samordnare för dialog med kommuner om tillfälliga asylboenden i form av tält i statlig regi
- Uppdrag till Skatteverket att utreda samordningsnummer till asylsökande
- Uppdrag till Socialstyrelsen att inrätta svarsfunktion för frågor från och stöd till kommunernas socialtjänst med koppling till den rådande flyktingsituationen

Regeringen meddelar också att statssekreterare Erik Nilsson ska stödja samordningen på politisk nivå i Regeringskansliet. Polisen fortsätter uppmärksamma ordningsstörningar såsom misshandel, skadegörelse och höjt risk för bränder vid asylboenden. Polisen bedömer att mörkertalet kring antalet personer som vistas i landet olovligen kvarstår, och att dessa personers utsatthet medför risker för inblandning i brottslig verksamhet. Ensamkommande barn anges vara extra utsatta. Det finns uppgifter som tyder på viss ökning av ordningsstörningar vid boenden för ensamkommande barn. Polismyndigheten kommer, efter förfrågan från Migrationsverket, att förordna fler ordningsvakter vid asylboendena. Fredagen den 23 presenterar regeringen, M, Fp, C och Kd en överenskommelse om insatser med anledning av flyktingsituationen. Överenskommelsen innebär att tillfälliga uppehållstillstånd under tre års tid blir huvudregeln för asylsökande. Försörjningskraven vid anhörginvandring ska skärpas, och alla kommuner ska ta emot flyktingar med hjälp av en ny tvingande lag. Personer som fått avvisningsbeslut ska också

skickas hem snabbare för att fler boendeplatser ska bli tillgängliga. Enligt senare uppgift från Regeringskansliet diskuterades återinförande av gränskontroller, men partierna kom gemensamt överens om att inte inkludera frågan i överenskommelsen.

Vecka 44 (26 oktober–1 november)

Finansdepartementet har sammanställt flyktingmottagandets konsekvenser och begärt förslag på utgiftsbesparingar från andra departement med anledning av flyktingsituationen. Arbete pågår i Regeringskansliet för att ta fram en tidsplan avseende överenskomna insatser m.a.a. krisen. Arbetsformerna i Regeringskansliet ses över för att kunna hålla samman arbetet med flyktingfrågorna på längre sikt. På tisdag meddelar polisen att inga ensamkommande barn kommit med färjor från Tyskland sedan Stena Line meddelat att ingen under 18 år får resa med färjorna utan intyg från vårdnadshavare. Den 27 lämnar MSB en nationell lägesbild som bl.a. anger att det även med nu vidtagna åtgärder föreligger utmaningar för värdandet av liv, hälsa och samhällets funktionalitet. IVO meddelar att det hårda trycket på kommunernas socialtjänst innebär viss undanträngning av annan verksamhet. Myndigheten fokuserar sin egen tillsynsverksamhet på att barn inte far illa, på bekostnad av andra kvalitetskrav. Tisdagen den 27 inkommer SKL med en skrivelse till regeringen om behov av regeländringar med anledning av situationen. Onsdagen den 28 oktober håller SKL ett möte med kommuner för att diskutera situationen med ensamkommande barn. Socialstyrelsen rapporterar att framför allt mindre landsting har vissa svårigheter att klara primärvård, tandvård och mödravård för nyanlända. Nordiska statsministrarna möts för att avhandla flyktingsituationen. Folkhälsomyndigheten rapporterar om risk att barns psykiska ohälsa inte hinner uppmärksammas. Tillgången till vacciner anges vara säkrad tills vidare. Migrationsverket beslutar att av säkerhetsskäl sekretessbelägga förteckningar över etablerade och planerade asylboenden. Myndigheten uttalar sig om att endast var fjärde plats av de 66 000 som länsstyrelserna kartlagt är tillgänglig. Den 28 får polisens nationella operativa avdelning ansvaret att samordna utredningarna av mordbränder mot flyktingboenden. Svårighet att få försäkringar och kostnader för bevakning anges försvåra möjligheterna att anskaffa boenden. Torsdagen den 29 oktober rapporterar polisen om ökat antal ordningsstörningar/brott av, mot och mellan migranter.

Regeringen beslutar om:

- Ändring i förordningen om mottagande av asylsökande
- Uppdrag till Migrationsverket rörande asyl-, migrations- och integrationsfonden
- Lagrådsremiss som innebär att en kommun ska vara skyldig att efter anvisning ta emot en nyanländ för bosättning i kommunen.
- Uppdrag till Socialstyrelsen om samordnande informationsinsatser om familjehem m.m.

Den 30 beslutar Migrationsverket att utöka antalet kommunala evakueringsplatser från 3 000 till 5 500.

Vecka 45 (2–8 november)

Den 3 november beskriver Morgan Johansson boendesituationen som mer ansträngd än tidigare. MSB:s lägesbild den 3 november anger att situationen är fortsatt ansträngd framför allt när det gäller boendelösningar för asylsökande. Flera kommuner har svårt att ordna vård, skola och omsorg åt alla. Mottagandet av ensamkommande barn kommer inte att kunna genomföras i enlighet med gällande lagar och regler. Många kommuner rapporterar om svårigheter att rekrytera personal till skolan, och en del kommuner anger problem med att klara av tidsfristerna för utbildningsstart. Skolverket presenterar den 4 november förslag på nya allmänna råd om utbildning för nyanlända. Fem av sju polisregioner bedömer läget som ansträngt.

Regeringen beslutar den 5 november om:

- Kommittédirektiv för översyn av mottagande och bosättning av asylsökande och nyanlända
- Proposition 2015/16:43 Stödboende – en ny placeringsform för barn och unga
- Uppdrag till Migrationsverket rörande ansökan om EU-medel om bistånd vid nödsituation
- Underrättelse enligt rådets beslut EU 2015/1601 om omplaceringsmekanismen i EU.

Vecka 46 (9–15 november)

Ny rekordnivå av asylsökande, 10 544 under veckan. Av dessa är 2932 barn. Migrationsverket har aktiverat 5 000 kommunala evakueringsplatser och beslutat att utöka antalet till 20 000. MSB:s lägesbild framhåller utmaningen med att hantera situationen med ett stort antal asylsökande utan att ordinarie samhällsviktig verksamhet drabbas. Alla aktörer, även de som ännu inte är främst berörda, uppmanas förbereda sig för en långvarig hantering. Stor brist råder på gode män för barn utan vårdnadshavare, och överförmyndarverksamheten anges vara kritiskt påverkad i flera län. Den 11 november förordar Migrationsverket i en skrivelse till Justitiedepartementet återinförande av gränskontroll. Rikspolischefen konstaterar att rekvisiten för gränskontroller är uppfyllda, men på grund av kostnaderna och andra konsekvenserna begär han inte att gränskontrollerna införs.

Regeringen beslutar den 12 november om:

- Införande av gränskontroll vid inre gräns
- Extra ändringsbudget för 2015 där kostnaderna i budgeten för 2015 ökas med 11 mdkr. med anledning av flyktingsituationen, i huvudsak som tillfälligt stöd till kommunerna och det civila samhället
- Uppdrag till Myndigheten för yrkeshögskolan med bl.a. uppdrag att utreda en intensivutbildning till kontakttolk
- Kommittédirektiv för utredning om bättre möjligheter att erbjuda elever modersmålsundervisning och studiehandledning på modersmålet genom fjärrundervisning på entreprenad eller på annat sätt.

- Uppdrag till MUCF att ta fram en vägledning för samverkan mellan kommuner och det civila samhället i flyktingfrågan
- Uppdrag till länsstyrelserna om regionala konferenser om mottagande av asylsökande och nyanländas etablering under 2016

Landshövdingarna möts. På söndagen börjar Malmömässan användas som tillfällig lösning för att erbjuda tak över huvudet för migranter i väntan på registrering och boende.

Vecka 47 (16–22 november)

Gränskontroller inleds. I praktiken innebär de att polisen kontrollerar ID-handlingar på alla som passerat gränsen från Tyskland och Danmark. Personer som saknar giltiga ID-handlingar och vill söka asyl i Sverige eskorteras av Polisen till Migrationsverket för registrering, som i Malmö sker i mässhallen. De som saknar giltiga ID-handlingar och inte vill söka asyl i Sverige återbördas till landet de anlant från. Onsdagen den 18 ser Migrationsverket fortfarande inga tecken på att antalet asylsökande avtar.

Regeringen beslutar tisdagen den 17 november om:

- krav på id-kontroll vid passagerarsjöfart

Regeringen beslutar den 19 november om:

- Förlängning av gränskontroll vid inre gräns t.o.m. 11 december 2015
- Ändring av förordningen om försöksverksamhet med utökad undervisning i svenska i grundskolan, med slopande av krav på behörig lärare

Fredagen den 20 november lyckas Migrationsverket inte ge tak över huvudet för alla som behöver sovplats. Ett åttiototal personer tvingas sova utanför ankomstboendet vid Jägersro i Malmö. De asylsökande får filtar och täcken att värma sig med, några enstaka personer får madrasser. Mot slutet av veckan minskar antalet asylsökande för första gången sedan våren. Antalet under hela veckan uppgår till 8 556 varav 1828 ensamkommande barn.

Vecka 48 (23–29 november)

Antalet asylsökande fortsätter minska till 6125, varav 1337 ensamkommande barn. MSB rapporterar att boendesituationen är fortfarande mycket kritiskt och att Migrationsverket inte kan garantera tak över huvudet för samtliga asylsökande. Även i andra avseenden kvarstår stora utmaningar. Tidningar rapporterar om svåra förhållanden på Malmömässan. Den 24 november presenterar Regeringen en rad åtgärder för att skapa ett andrum för svenskt flyktingmottagande. Den svenska lagstiftningen ska tillfälligt anpassas till minikrav enligt internationella konventioner och EU-rätten. Lagen ska vara tillfällig med en giltighet på tre år, och innebär:

- Tidsbegränsade uppehållstillstånd för alla skyddsbehövande utom kvotflyktingar.
- Begränsad rätt till anhörginvandring för skyddsbehövande med tidsbegränsade tillstånd

- Skärpta försörjningskrav
- Kategorin övriga skyddsbehövande ska inte ha rätt till uppehållstillstånd.

Regeringen aviserar också införande av en ordning för medicinsk åldersbestämning av asylsökande för de fall det saknas tillförlitliga handlingar som kan säkerställa en persons exakta ålder och när det kvarstår tvivel om den ålder som uppgetts.

Den 26 november beslutade regeringen om:

- Ändrat regleringsbrev för MSB, med möjlighet för myndigheten att finansiera åtgärder inom samordningsuppdraget där andra aktörer saknar uppdrag eller finansiering.
- Proposition ett gemensamt ansvar för mottagande av nyanlända, med förslaget att alla kommuner blir skyldiga att efter anvisning ta emot nyanlända för bosättning.
- Uppdrag till länsstyrelserna att föreslå kommunal för mottagande av nyanlända för bosättning.
- Kommittédirektiv för en särskild utredare med uppdrag att föreslå åtgärder för att säkra kommuners möjlighet att tillgodose till Sverige nyanlända elevers rätt till utbildning.

Krishanteringsrådet möts den 27 november.

Vecka 49 (30 november–6 december)

Minskningen av antalet asylsökande fortsätter (5060 under veckan, varav 1317 ensamkommande barn). MSB beskriver läget som fortsatt mycket ansträngt, särskilt avseende boendesituationen. Fler ankomstkommuner har dock tillkommit, vilket kan hjälpa de kommuner som tar emot mest flyktingar. Den mindre GSS-gruppen möts sista gången den 3 december. Rätts- och expeditionscheferna återgår till veckovisa möten. Sekretariatet för samordning och inriktning av Regeringskansliets arbete rörande flyktingsituationen (SIRF) upprättas i Regeringskansliet.

Den 4 december beslutar regeringen om:

- Lagrådsremiss med förslag till ny lag om särskilda åtgärder vid allvarig fara för den allmänna ordningen eller den inre säkerheten i landet

Vecka 50 (7–13 december)

Antalet asylsökande minskar till 3315, varav 812 ensamkommande barn. Den 9 december bedömer MSB att (MSB) bedömer att flyktingsituationen innebär en hård belastning för socialtjänst, överförmyndarverksamhet och skola, medan andra delar av samhället är i nuläget inte lika belastade. Flera kommuner hjälper nu de mest ansträngda ankomstkommunerna med att ta emot ensamkommande barn, och läget på Malmömassan anges ha förbättrats. Utmaningar med för samhällets skyddsvärden kvarstår dock, och behovet

av långsiktigt kapacitetsuppbyggnad med anledning av befolkningstillväxten uppmärksammas.

Regeringen beslutar:

- Proposition 2015/16:67 med förslag till ny lag om särskilda åtgärder vid allvarlig fara för den allmänna ordningen eller den inre säkerheten i landet

Lagförslaget innebär att regeringen under tre år får regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, meddela föreskrifter om identitetskontroller vid transporter som utförs med buss, tåg eller passagerarfartyg till Sverige från en annan stat. Barnombudsmannen rapporterar om stora brister i mottagandet av ensamkommande barn.

Den 10 december beslutar regeringen om:

- Förlängning av gränskontroll vid inre gräns t.o.m. den 20 december 2015
- Uppdrag till Socialstyrelsen att analysera hälso- och sjukvården till asylsökande och nyanlända
- Uppdrag till Socialstyrelsen och Folkhälsomyndigheten att stödja landstingen med hälsoundersökningar till asylsökande
- Uppdrag till Socialstyrelsen om kartläggning av tolkar i hälso- och sjukvården samt tandvården
- Uppdrag till Folkhälsomyndigheten att analysera behovet av vaccin hos asylsökande
- Utredning om tjänsteleverantörer vid hantering av ansökningar om uppehållstillstånd vid utlandsmyndigheterna
- Tilläggsdirektiv till utredning om hantering av uppehållstillståndskort om utredning av lämnande av biometri och utfärdande av UT-kort efter inresa till Sverige
- Ändring i plan- och byggförordningen om minskade tekniska krav vid tillfälliga anläggningsboenden

Den 11 december beslutar regeringen om:

- Ändring av regleringsbrev avseende fördelning av stöd till civila samhället och till idrottsrörelsen, med sammanlagt 105 mnkr till arbetet med flyktingsituationen

Vecka 51 (14–20 december)

Den 15 december säger statsministern att "Sverige är på väg att lämna den akuta flyktingkrisen", och att "tanken är att vi ska gå ur krissituationen och in i en etableringsfas." Onsdagen den 16 anger MSB:s nationella lägesbild att antalet personer som söker asyl i Sverige minskar, men läget är fortfarande ansträngt inom vissa områden. Många ensamkommande barn får inte det stöd de behöver. Det pågår förberedelser för att asylsökande inte ska bli utan tak över huvudet under jul och nyår.

Regeringen beslutar den 17 december om:

- Medel till studieförbunden
- Uppdrag till Boverket om vägledning och föreskrifter om tillfälliga anläggningsboenden i plan- och byggförordningen
- En femårig biståndsstrategi för Syrienkrisen
- Ändring av socialtjänstförordningen avseende frekvenstillsyn av HVB-hem och stödboenden.

Den 18 december beslutar regeringen om:

- Utfärdande av lag om särskilda åtgärder vid allvarlig fara för den allmänna ordningen eller den inre säkerheten i landet
- Regleringsbrev till Arbetsförmedlingen med uppdrag att vidta nödvändiga åtgärder för att anpassa verksamheten till ökat antal deltagare
- Regleringsbrev till ESF-rådet med uppdrag att prioritera etableringsinsatser
- Förlängning av inre gränskontroll t.o.m. den 9 januari 2016

GSS möts sista gången den 18 december.

Vecka 52 (21–27 december)

Antalet asylsökande nere på 2065, varav 409 ensamkommande barn

Vecka 53 (28 december 2015–3 januari 2016)

1423 asylsökande varav 251 ensamkommande barn. Antalet per vecka är därmed lägre än vid publiceringen av juliprognosen. Den 28 december rapporterar MSB att det inte finns några "avvikelser att rapportera".

Vecka 1 (4–10 januari 2016)

Id-kontroller vid trafik till Sverige träder i kraft.

Regeringen beslutar den 7 januari om:

- Förlängning av inre gränskontroll t.o.m. den 8 februari 2016

Vecka 2 (11–17 januari)

Den 13 januari meddelar Migrationsverket att man inte avser gå vidare med MSB:s och Fortifikationsverkets förslag till etableringsplaner för tältboenden på fem platser i Sverige. Migrationsverket bedömer att mer varaktiga boenden än tält ska prioriteras MSB håller sin sista samverkanskonferens den 13 januari. Det är fortsatt svårt att hitta långsiktiga boenden för asylsökande, och socialtjänsten bedöms vara allvarligt till kritiskt belastad i ett stort antal kommuner.

Den 14 januari beslutar regeringen om:

- Uppdrag till Socialstyrelsen om stärkt bemanning i sociala barn- och ungdomsvården

Vecka 3–4 (18–31 januari)

Den 19 januari lämnar MSB sin sista nationella lägesbild. Antalet asylsökande som kommer till Sverige fortsätter att minska, men läget är fortfarande ansträngt inom vissa områden. Flera aktörer ställer nu om för att långsiktigt ta hand om de som kom under 2015, samt för att ha beredskap om antalet asylsökande snabbt skulle öka igen. Behovet av nybyggnation för att hantera bostadssituationen uppmärksammas.

Tältboendet i Revinge avvecklas i samband med att kontraktet löper ut den 24 januari. Antalet asylsökande har nu sjunkit till färre än 1000 i veckan, vilket är betydligt lägre än år 2014.

Den 28 januari beslutar regeringen om:

- Uppdrag till länsstyrelserna ett uppdrag om ensamkommande barn som försvinner
- Direktiv till en särskild utredare att analysera förutsättningarna för att skapa lagliga vägar för att söka asyl i EU
- Uppdrag till Migrationsverket att ta fram en ny modell för anvisning av asylsökande ensamkommande barn och unga

Vecka 5– (1 februari–)

Den 31 mars har MSB sin sista samverkansaktivitet med anledning av sitt regeringsuppdrag.